

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie van het voorstel (CW3.1)

Kamerbrief: Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Op basis van Artikel 3.1 in de comptabiliteitswet wordt bij voorstellen een toelichting verwacht op nagestreefde doelstellingen, doeltreffendheid, doelmatigheid, ingezette beleidsinstrumenten en financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, maatschappelijke sectoren. Voorstellen die tot een substantiële beleidswijziging leiden dienen ook een evaluatieparagraaf te bevatten conform de motie Van Weyenberg en Dijkgraaf. Met deze bijlage wordt invulling gegeven aan de vereiste toelichtingen, die mogelijk verder worden aangevuld bij opvolgende Kamerbrieven. Deze bijlage is onderdeel van een pilot die in het kader van de Operatie Inzicht in Kwaliteit wordt uitgevoerd om de vindbaarheid van de vereiste toelichtingen te vergroten.

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	<p>De VOG-screening wordt uitgevoerd door Justis. Binnen het VOG-beleid wordt het belang van de samenleving afgewogen tegen het individuele belang van de VOG-aanvrager. De VOG vormt altijd het sluitstuk van een breder integriteitsbeleid. Hierbij is er aandacht voor slachtoffers en een veilige samenleving, maar ook voor de resocialisatie van justitiabelen. Voor werkgevers, organisaties en aanvragers is het van belang dat de screening transparant is en dat Justis duidelijk communiceert. Binnen het VOG-stelsel worden vergelijkbare risico's op een gelijke manier benaderd. Hiermee wordt voorkomen dat personen met relevante antecedenten werkzaam kunnen zijn in kwetsbare sectoren waar het screeningsbeleid niet of minder goed op orde is. Bij het aanvragen van een VOG wordt er justitiële documentatie gescreend. Wanneer additionele bronnen toegevoegde waarde hebben en de inzet hiervan proportioneel is, kunnen deze worden gebruikt door Justis. Tot slot is het VOG-beleid internationaal georiënteerd. Er is sprake van internationale samenwerking om de informatiepositie van Justis te verbeteren.</p>
Ingezette beleidsinstrument(en)	<p>Om het VOG-stelsel naar aanleiding van de ontwikkelingen en aanbevelingen toekomstbestendig te maken, worden de volgende acties uitgezet:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Uniform overheidsoptreden stimuleren, zodat vergelijkbare risico's binnen kwetsbare sectoren op een gelijke manier worden aangepakt;<ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelen risicomethodiek en dashboard met screeningsniveaus per sector;- Gesprekken met OCW, SZW en VWS over een uniform screeningsbeleid;- Ontwikkelen leidraad voor screening;2. Positie justitiabelen in het VOG-stelsel verbeteren, zodat de VOG een effectief instrument blijft voor een veilige samenleving met tegelijkertijd aandacht voor de resocialisatie van justitiabelen;<ul style="list-style-type: none">- Het contact met Justis vergemakkelijken voor justitiabelen- WODC-onderzoek naar het beoordelen van justitiële documentatie (het Voornemen tot Afwijzen) door de werkgever, om justitiabelen meer kans op een baan/functie te geven;- Onbeperkte terugkijktermijn bij zedendelicten voor minderjarigen beperken ten behoeve van de re-integratie.- Ontvankelijkheidstoets voor het in behandeling nemen van een VOG-aanvraag evalueren;

	<p>3. Europees uittrekselrecht voor justitiabelen uitwerken, zodat tegemoet kan worden gekomen aan Europese regelgeving,¹ waarmee de informatiepositie van EU-burgers wordt verbeterd;</p> <ul style="list-style-type: none"> - WODC-onderzoek naar de positie van werkgevers in het beoordelen van justitiële documentatie. <p>4. Voorlichting geven over de VOG-procedure, zodat het VOG-stelsel optimaal kan worden benut door aanvragers, werkgevers en organisaties;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorlichting jongeren continueren - Voorlichting binnen de justitieketen - Correspondentie Justis naar taalniveau B1 <p>5. Bron-uitbreiding via de politiegegevens, waarmee criminaliteit in kwetsbare posities (bijvoorbeeld ondermijning) kan worden voorkomen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetsvoorstel VOG politiegegevens <p>6. VOG-screening internationaliseren, zodat screening internationaler wordt en kwetsbare personen en groepen beter worden beschermd tegen criminaliteit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevragen van het ECRIS-systeem bij alle Europeanen die een VOG aanvragen; - Het gebruik van ECRIS Third Country Nationals vanaf 2022 bij de VOG-screening, om informatie over derdelanders die zijn veroordeeld binnen de EU te kunnen gebruiken in de VOG-screening. - Verkenning naar het betrekken van onherroepelijke veroordelingen van seksueel misbruik van minderjarigen buiten de EU bij de VOG-screening;
Financiële gevolgen voor het Rijk	De beschikbare middelen voor de (door)ontwikkeling van het VOG-beleid worden benut. Het budget voor 2021 bedraagt conform de conceptbegroting van Justitie en Veiligheid circa 1,1 mln. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat er meer budget nodig is.
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	Niet van toepassing.
Nagestreefde doeltreffendheid	Een veilige en rechtvaardige samenleving: <ul style="list-style-type: none"> - Het VOG-beleid levert een belangrijke bijdrage aan het integriteitsbeleid van kwetsbare sectoren en organisaties. Bij gelijke risico's wordt er op gelijke wijze gescreend; - Het streven is om voor 2022 de beleidsregels aan te passen zodat deze aansluiten bij actuele ontwikkelingen; - Daarnaast worden aanpassingen gemaakt in de uitvoering van het VOG-beleid door Justis. Dit zou de VOG klantvriendelijker, transparanter en toegankelijk moeten maken. - Daarbij zou de positie van justitiabelen in het VOG-stelsel moeten worden verbeterd. Hiermee wordt voorkomen dat zij onterecht geen VOG aanvragen. - Het VOG-beleid wordt internationaler door samenwerking met internationale organisaties en het vaker gebruiken van ECRIS.
Nagestreefde doelmatigheid	De actiepunten komen (grotendeels) voort uit de aanbevelingen van een viertal onderzoeken en verkenningen. Uit de onderzoeken blijkt onder andere dat de VOG door aanvragers, werkgevers en organisaties positief gewaardeerd wordt, maar dat het VOG-stelsel op sommige punten aanscherping behoeft (o.a. op het gebied van

¹ Richtlijn (EU) 2019/884.

	transparantie, communicatie en onderbouwing). Met bovenstaande actiepunten wordt hieraan tegemoetgekomen.
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	De Tweede Kamer wordt medio 2022/eind 2022 geïnformeerd over de bevindingen en vorderingen uit bovenstaande beleidsinstrumenten.